

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben:
 Vidéken:
 Egy hóra
 Negyedévre

Felelős szerkesztő:
III. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Plac-utca 47. és 49. szám.

Lesz-e fiszának többsége?

Ez a kérdés foglalkoztatja már ma, a választási mozgalom legelején a komoly és kevésbé komoly politikusokat és minthogy Magyarországon ma mindenki politizál: tehát egész Magyarországot. Hát persze, hogy lesz többsége, mert nem volt még Magyarországnak olyan miniszterelnöke, a ki a saját képére faragott többséget nem tudott volna magának teremteni. Mivelhogy pedig azt hajtogatják Tisza István grófról imádói, udvari poétái és udvari vezércikkírói, hogy ő az igazi magyar nemzeti fajpolitikának vastagnyaku „apostola“, hát nézzük, honnan is fog előkerülni Tisza többsége.

Ime: A román Alsó Fehérmegye szállít neki 6 mandátumot, a nagyrészben román s német Aradmegye 7 mandátumot, a tót Barsmegye 4 mandátumot, a tulnyomóan német és szláv Bácsmegye 13 mandátumot, Beregmegye ruthén része 2 mandátumot, a román és német Beszterce-Naszód 2 mandátumot, Békésmegye tót része 3 mandátumot, Biharnak román része 3 mandátumot, a német és román Brassómegye 4 mandátumot, a román Fogarasmegye 2 mandátumot, Gömör-Kishontnak tót része 2 mandátumot, Háromszéknek román része 4 mandátumot, Hontnak tót

népe 2 mandátumot, a román és német Kis-Küküllőmegye 3 mandátumot, a román Kolozsmegye 5 mandátumot, a román Krassó Szörénymegye 7 mandátumot, a tót Liptómege 2 mandátumot, Maros-Tordának román népe 2 mandátumot, a román és ruthén Máramarosmegye 6 mandátumot, a román és német Nagy-Küküllőmegye 4 mandátumot, a tót Nyitra megye 3 mandátumot, Pozsonynak tót és német része négy mandátumot, Sopronmegye német része 2 mandátumot, Szatmármegye román része 6 mandátumot, a német és román Szebenmegye 6 mandátumot, a német és tót Szepesmegye 5 mandátumot, Szolnok-Dobokiak román népe 5 mandátumot, a német, szerb és román Temesmegye 8 mandátumot, a német, szerb és román Torontál 11 mandátumot, a tót Trencsén 8 mandátumot, a tót Turóc 2 mandátumot, Ungnak ruthén népe 2 mandátumot, Zemplén ruthén népe 3 mandátumot, a tót Zólyom 4 mandátumot, az olasz Fiume 1 mandátumot, a keverék Budapest 8 mandátumot. Ez kitesz a 413 magyarországi kerületből 185-öt. Ha ide számítjuk még a 40 horvát képviselőt, a Tisza többségének 90 százaléka ime nem magyar kerületekből kerül, a magyar kerületekből alig 20-30-at tud magamellé állítani.

Eszünk ágába sem jut lesajnálani a nem magyarajku polgárokat, de mégis csak különös, hogy Tiszát jóformán kizárólag a nem magyarajkuak támogatják az ő „fajmagyar“ politikájába, míg a „hazaáruló“ ellenzék csaknem kizárólag a magyar kerületekből kerül ki . . .

Országgyűlés.

— Budapest, január 3. —

A folyosó csupa élet, csupa mozgalom. Lazas idegesség uralkodik mindenütt ezen az utolsó napon. A terem karzatai is zsufozásig megteltek.

Feilitzsch elnök az ülést megnyitotta. Bemutatja a miniszterelnök atirátát, hogy a király köszönettel vette tudomásul a Ház gratulációját. Ezután egy másik miniszterelnöki atirátót mutat be, amely szerint a fe ség az országgyűlést holnap a királyi várbán ünnepélyesen berekeszti.

Endrey Gyula: Eljen az alkotmány! **Elnök:** Felkérem a képviselő urakat, hogy holnap ott délelőtt 11 órakor megjelenjenek diszmagyarban, a katonák szolgálati egyenruhában, töltenytáskával. A Ház a jelentést tudomásul veszi. **Kossuth Ferenc** képviselő ur kivan szólni.

Kossuth Ferenc nyilatkozatai.

Kossuth Ferenc kijelenti, hogy a nemzetben súlyos aggodalmakat kelt ez a királyi elhatározás. Sokan pedig azt hiszik, hogy ez alkotmány sértés. (Viharos helyeslés balról.)

A magyar nép természetrajzához.

Az alföldi magyar nép vallásosságát nem lehet kétségbe vonni. Katholikus vagy református, az mind jó hívő, istonfélő. A káromkodás ugyan fel-feltör az ajkán; de az öntudatlanul történik, a nevelés hiánya folytán. Mert odakünn, a nagy homokon még mindig kevés az iskola s ámbátor a mai gyerek már hosszú kilométerekre gyalogol kora hajnalban, hogy hallja a mester szavát, a legtöbbje mégis csak otthon marad. Kell a házhoz, vagy őrzi az apróságokat, esetleg ügyel a tűzveszedelemre, de meg szükség van reá azért is, hogy a porta ne legyen egézen lakatlan.

Olykor, ha a kihágási bíró büntetést mér az emberre a gyerek elhanyagolása miatt, alig lehet vele megértetni az iskolázás szükségét. Mert hát mit csináljon a szegény ember, ha neki még nagyobb szüksége van minden dolgos kézre, legyen az bármilyen kicsi!

Sok ezerre megy az iskolamulasztók száma, segítve pedig talán csak akkor lesz a bajon, ha fölállítják azt a további negyven iskolát, ami még hiányzik. (Szeged földjé

van vagy 120.000 hold, iskoláink száma pedig odakünn 41.) E égnek így sem lesz elég, az állapot azonban talán javul.

Igy aztán körülbelül úgy vagyunk, mint ahogy azt nemrég fejtette ki egy japán tudós, mikor csodálkozott rajta, hogy nálunk Magyarországon összetévesztik az ethikát a vallással és iskolában tanítják a vallást.

Nem tanítja ezt a népet senki hiszen jó része nem jár iskolába, a városba is egyszer kerül husz esztendőben, de hallja odahaza a bibliát ismerő kivételes műveletek felolvasását s ünnepeken elmegy misére, a tanyai központba.

Minden ünnepnek nagy a jelentősége. Kora hajnalban szedelőzködnek, ki gyalog, ki kocsin indul utnak, már a mód szerint. Tizenöt husz kilométeres darab földet megjárása számba se jó, a tanyai templomnak pedig a környéke is feketéllik az ünneplős ruháju magyaroktól.

Az alföldi magyar csak látszólag nem ad semmit az asszonyra, voltaképpen azonban az asszony akarata az irányadó. (Ők választották meg annak idején Ivánkovics Jánost is képviselőnek.) Mint ahogy leginkább

a fehérszemélyek befolyása hozza őket ide a prédikációra s végig várják az egész misét türelemmel. Az sem teszi őket türelmetlenebbé, hogy utána itoka következik.

Voltaképpen azonban a katolikus egyház szerentarsával nincsenek kibékülve. A papot nagyra becsülik, de a latin nyelvről elitélő a véleményök. A prédikációk ama része sem férhet a lelkükhöz, amely elvont, dogmatikus fejtegetésekkel foglalkozik, mert nem értik. A gondos pap, belátva a lelkükbe, éppen azért alkalmazkodik hozzájuk s témájában előhozza azokat a dolgokat, ami érdeklí őket, belevág egyszerű életükbe és alkalmazkodik felfogásukhoz.

Tanyai magyar mondta nemrégiben e sorok írójának:

— Szent Lukács evangélistáról beszélt a tisztelendő ur, pedig minket jobban érdekelt az a másik Lukács, aki a porciót szedi.

Ez nem szójáték, mert a szójáték a legnagyobb ritkaság a tanyán, ellenben komoly felajdulás azért, hogy szaporodnak a terhek, nő az adó, a szegény ember pedig szívesen venné ebben az inséges esztendőben, ha a papja vigasztaló szókat intézne hozzá.

detmény.
 óságnak V. 2966/2.
 közhírré tétetik, mi-
 részére Dávidházy
 ol 61 korona tőke,
 ber hó 5. napjától
 és eddig összesen
 ség erejéig 1904.
 bírólilag felfoglalt
 butorok és egyéb
 ár hó 3 án dólután
 5 és Debreczenben
 tt megtartandó nyil-
 legtöbbet ígérőnek
 s mellett, szükség
 el fognak adatni.
 vi decz. hó 5 én.
 Zs. bírói kiküldött.

S
 ruganyos ág-
 szm.
 ával szemben.
 ámtalan sok kitün-
 rtem.
 ni sodronykerítést
 iszesebbig. Fácza-
 imölcsösök, udva-
 dvarok kerítését,
 öld- és kavics át-
 ábtörölt, ökörszaj-
 nemű drótmunká-
 betéteket s szaba-
 sodrony kocsiülést
 eddigi kerítést
 tve küldök.
 kérvé.
IER JÁNOS.

tatlan
 os-féle
 lódi tisztított
 ájólaj
 ásbán üvege 2
 je 3 kor.
 ostól
 megvizsgáltatott
 gyermekeknek is
 ndama eseteknél,
 rvezet. különösen
 ak gyarapodását,
 vör tisztítását el-
 y. monarchia leg-
 kereskedésében.
 gyar monarchia

BÉCS,
 tatnak.

Felkiáltás: Esküszegés!

Elnök arra figyelmeztet, hogy a király személye ne vonassék a vitába.

Kossuth Ferencz kijelenti, hogy a király személyét egy szóval sem érintette. A korona jól megfejlett érdekében nem szabad volt olyan tanácsot adni, hogy a király exlex-ben feloszlassa a Házat.

Visontai Soma: Tisza a király holttestén át is miniszterelnök akart maradni. (Zaj.)

Kossuth Ferencz folytatja, hogy hiba volt már az ugrai levél is. Aggodalommal néz a küzdelem elé, mert ok nélkül kezdődött. Lehetetlen, hogy a nemzet szívéből kitegyék a függetlenségi eszmét. Visszakerülnek ide a pártból sokan és ott kezdik a küzdelmet, a hol mi elhagytuk. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Törvényes és lojális álláspontot képviselt mindig, ezuttal is képviselni fog. Hazánk jövőjét nem adjuk fel, függetlenségünkért tovább küzdünk. (Éljenzés, taps a baloldalon.)

Tisza hazudik.

Tisza István gróf kormányelnök állott fel szólásra.

Lengyel Zoltán: Mondjon le!

Gabányi Miklós: Le Haynauval! (Zaj.)

Tisza István gróf: Vezérük intézett hozzám kérdést, arra akarok válaszolni. Köszöni Kossuthnak, hogy a kritikát a kormány ellen intézte. Követhetnek ebben vezérüket az ellenzéki párttagok is. (Zaj balról.)

A király minden törvényért kormány felelős. Szívesen nézünk elébe minden következménynek. Ne jusson az ellenzék ellentétbe a minisztérium felelősségéig elvével. (Zaj a baloldalon.) Szólok is hirdeti azt az igazságot, hogy Magyarországon antidinasztikus párt nincs, mert minden párt lojális. (Zaj a baloldalon.) Ezt állította mindig és állítja ma is, hogy itt pártkülönbség nélkül mindenki lojális hűséggel viseltetik a király iránt. (Zaj a baloldalon.) Ismerjük azokat az operett forradalmazokat. (Zaj a

Ezenkívül van még valami, amivel sehogy sem tud az Alföld egyszerű népe megbarátkozni: az infulás, ünnepi nagymise. Mese is kering köztük ilyesméről, jellemző minden része.

Püsgök lett a juhász fia, nagy ur, aki nem restellte derék gyerek létére az apját, hanem csak igen meginstálta egyszer karácsony táján:

— **Édős** apám, nem volt kend a városban harmincz éve, ugyan gyűjjék már be vasárnap, én csinálom a misét.

Az öreg juhász bemegy hát s ott foglal helyet legalul, délben pedig az asztalnál is megtisztelték. Amde hasztalan kínálta a fia minden jóval, nem nyult a juhász semmihez, csak lógatta busan a fejét.

— **Édős** apám, csak nincs valami baja?

Erre kifakdt az öreg:

— Hej fiam, fiam, minek is hagyta od a nyáját, mi köztünk már rég számadó volna. Csak elnéztem délelőtt, hogy mit csináltak veled a bujtárjaid. Hol lekapták fejedről a süveget, hol visszatették, a kampós botot is akkor vették ki a kezedből, mikor már egészen pászolt benne. Csak velem tennének ilyet a bujtárok!

Sz. Szigei Vimes.

baloldalon.) A házfelosztás joga a koronát illeti.

Felkiáltások balról: Hazudik!

Tisza István gróf: Joga van, a tanácsot a felosztásra a kormány adta és hogy jog szerint történt ez, ebben a tudatban nyugodtan várja a kormány a következményeket. (Zajos éljenzés a jobboldalon. Zaj a baloldalon.)

Apponyi Albert beszédje.

Apponyi Albert gróf tudja, hogy a korona tényeiért a kormány felelős. De a korona felelős tanácsosai ne adjanak a királynak olyan tanácsot, mint most. Fölfogása az, hogy az exlexben felosztás a törvényvel ellenkezik. (Zajos helyeslés a baloldalon.) A törvényt magyarázza, a mely szerint költségvetés nélkül a Házat a király sem oszthatja fel. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Az 1848. évi III-ik törvény-cikk és az 1867. évi X. törvény-cikknek értelme csak ez lehet. Mind a kettő korlátozza a király feloszthatási jogát. Exlex-ben kizártnak tekinthető a felosztó joga. De ha más értelmet tulajdonít is valaki a törvénynek, politikai bünt követ el, a ki a felségnek a felosztásra a tanácsot adja. A kormány tulteszi magát az alkotmány garanciájának védelmén akkor, a mikor a törvényt a saját ize szerint magyarázza. Olyan kormány, a mely így működik mint ez a kormány, nem volna feljogosítva, hogy felelősség mellett tovább is működjen. (Helyeslés a baloldalon.) Mindenekelőtt azt kellene cselekedni, hogy a november 18-ikát kitöröljük ennek a parlamentnek a történetéből és a jogfolytonosságot kellene helyreállítani. Olyan helyzet teremődik most, a mely egyenesen provokálja az ellenzékot, hogy a jövő országgyűlésen ismét obstruáljon. — Bármilyen történjen holnap a királyi várbán, nekünk kötelességünk ez ellen tiltakoznunk. (Viharos éljenzés a baloldalon.)

Beleszorult a szó.

Plósz Sándor igazságügyminiszter állott fel. (Nagy zaj az ellenzéken.) Beszélni óhajtott azért, hogy az ellenkező álláspontot megvilágítsa. (Nagy zaj a baloldalon.)

Kubik Béla: Szembe nézzen és ne züsse le a szemét!

Plósz Sándor miniszter folytatja. Az 1867. évi X. t.-cikk a szabály alól kivételt teremtett.

Pozsgay Miklós: (Hangosan ásit.)

Elnök: Nem tudom, ki követte el, ezt a tényt, de a ki elkövette azt rendreutasítom.

Felkiáltások balról: Podmaniczky báró volt! (Durultság.)

Plósz Sándor miniszter néhány szót mond még, aztán leül, de hogy mit mondott azt megérteni nem lehetett.

Bánffy kér szót.

Bánffy Dezső báró kért szót. A kormánypárt erre kivonult, a mire az elnök az ülést tíz perczre felfüggesztette.

Félegy órákor az elnök az ülést újra megnyitja. A kormánypárt nincs benn a teremben.

Bánffy Dezső báró szintén az 1848. évi III. t. cikket idézi, majd az 1867. évi X. törvény-cikket, mint a melyek tiltják az exlex-ben való felosztást. Az ő kormányzása idejében is volt szó az exlex felosztásáról. És mert arra a meggyőződésre jutottak, hogy exlexben felosztani nem lehet, csinálták meg a Tisza lexet, de kimondták azt is, hogy exlex-ben az országgyűlésnek permanenciában kell maradnia. A kik most a felosztást támogatják, akkor, az ő kormánya idején ellene voltak az exlexben felosztásnak.

Felszólalt azért, mert ki akarta jelenteni, hogy a kormány nem jó uton jár. Ujra kijelenteni, nemhogy nem szabad exlexben oszlatni, ellenkezőleg az országgyűlésnek az exlex idején együtt kell maradnia. *És akik itt vagyunk, ha visszakerülünk, meg fogjuk akadályozni még azt is, hogy ez a Ház megalakuljon.* (Zajos tetszés a baloldalon.) Ax ut, a melyen a kormány halad rossz és nem felel meg a dinasztia érdekének. Gondolják meg a tulnan levők, követik-e ezt a kormányt, igen vagy sem. Ha a kormány folytatja ezt az utat, veszedelem származik belőle. (Zajos tetszés a baloldalon.)

Berekesztés.

Polónyi Géza beszélt ezután és tiltakozik az exlexes felosztás ellen. Kiváncsi volt megtudni, mit akart mondani az igazságügyminiszter.

Az elnök ezután felszólította **Plósz**t, mondja el beszédét, de az igazságügyminiszter erre nem volt hajlandó.

— Szavazzunk! ballatszott az ellenzék részéről!

Lengyel Zoltán te szaladt az elnöki emelvényre, leül az egyik székre, zsebkendőjét lobogtatva kiáltja:

— Szavazzunk!

Végre az elnök látva, hogy a kormány párt milyen kevés számban van jelen, az ülést berekesztette.

Politikai hireink.

— Budapest, január 3. —

Az utolsó nap.

„Az utolsó nap!” Szomorú nap, mert a magyar alkotmány leáldozását jelenti és még sem kell kétségbe esnünk, mert ma hintődik el egyszerűsmind a jobb jövő magva. Valaha talán ezt a gyásznapot még piros betűvel fogják beírni a magyar nemzet történetében, mert ehez a naphoz fűződik a függetlenségi párt nagyságának emléke is.

Ma délután szünik meg két országos párt és este 5 órákor a függetlenségi és negyvennyolczas pártnak már 130 tagja lesz, köztük olyanok, akik négy évtizeden át a 67-es alapot szolgálták és olyanok, akik udvarképesek voltak és ma is azok.

A 67-es középpártot magával ragadta a függetlenségi eszmék hódító hatalma és ereje s végre ledől a fal, melyet osztrák dolgos kezek felépítet-

aró szintén az et idézi, majd nyezikket, mint ex-ben való fel- yzása idejében loszlatásról. És desre jutottak, atni nem lehet, exet, de kimond- ben az ország- iában kell ma- felosztást tá- kormánya ide- xlexben felosz-

mert ki akarta rmány nem jó nteni, nemhogy oszlatni, ellenke- nek az exlex adnia. És akik visszakerülünk, vovni még azt megalakuljon. dalon.) Ax ut, a halad rossz és asztia érdekének. an levők, követ- nyt, igen vagy folytatja ezt az ármazik belőle. daton.)

és. élt ezután és tilt- tás ellen. Kiváncsi mondani az igaz- szólította Ploszt, z igazságügyminisz- do.

latzott az ellenzék e szaladt az elnöki k székbe, zsebkén-

a, hogy a kormány- ban van jelen, az

Hireink.

anuár 3. — 5 nap.

“Szomorú nap, tmány leáldozását kell kétségbe es- tődik el egyszer- agva. Valaha talán ég piros betűvel ar nemzet törté- a naphoz fűződik nagyságának em-

ik meg két orszá- rakor a független- czas pártnak már tük olyanok, akik 67-es alapot szol- akik udvarképesek k.

ártot magával ra- gi eszmék hódító végre ledől a fal, os kezek felépítet-

tek a magyar nép és a magyar arisz- tokrácia között. A magyar mágnások politikai sulyukat átteszik a Lajtán- innenre és fentartás nélkül bevonul- nak a függetlenségi Kossuth-pártba, hol a magyar függetlenséget szabadelvű szellemben akarják és kell szolgálniok.

Hiu aggodalom, hogy a kaszinó- képes függetlenségi konzervatív és aulikus irányba fogják ragadni Kos- suthékat, ez abszurd lehetlenség. Kos- suthék fogják demokratizálni a mágná- sokat és beléjük fogják oltani a sza- badelvűséget.

A mai napon nő óriássá a Kossuth- párt és indul el egyszersmind aktív küzdelembe, melynek vége nem lehet más, mint előbb az egész magyar nem- zet meggyőzése, majd az osztrákok le- győzése. A szövetkezett ellenzék négy- ötöde im megtalálta a közös alapot, mely bizton és most már talán roha- mosan a perszonál unióig visz.

Szederkényiek haza-, Apponyiek megtérnek és így Tisza indirekt szol- gálja az ország érdekeit, mint a taga- dás gonosz szelleme, aki isteni rendel- tetésből örökké a pesszat akarja és önkéntelenül jót teremt.

Ludvig Gyula képviselőjelölt.

Ludvig Gyula, a M. Á. V. elnök- igazgatója, mint kitűnő helyről értesü- lünk, lemondott az állásáról és kor- mánypárti programmal képviselőjelölt- séget vállal.

Dégenfeld József gróf jelöltsége.

Dégenfeld József gróf főgondnoknak, Hajdúvármegye nyugalmazott főispánjának a képviselőjelöltségéről különféle hírek ke- ringenek. A legújabb budapesti hír az, hogy a balassa gyarmati mandátumot is felszámolja az érdemes főurnak.

Vármegyénk és vidéke.

Leozáfoltt képviselőjelöltség.

A D—n legilletékesebb helyről szerzett érte- sülés alapján kijelenti, hogy „az a hiresz- telés, mintha Somossy Béla polgármester a maga városában képviselőnek lépne föl, min- den ízében koholt s naiv voltánál fogva még csak arra sem alkalmas, hogy a haj- duböszörményiek közt fennálló szép egyet- értést és békességet megrontsa, vagy csak meg is zavarja.”

Erre az önérvényes kis helyreigazításra csak annyit jegyzünk meg, hogy — ha az emlékezetünk nem csal! — ezt „a minden ízében koholt és naiv” hiresztelést a D—n bocsátotta szárnyára.

Új megbízottsági tag. A hoz- szupályi kerületben Frater Akost választot- ták Biharmegye köztörvényhatósági bizott ságának tagjává.

Motoros építés. A Berettyóujfalu— zsaka—darvas—csókmó—szeghalmi motoros vasút építése ügyében, továbbá Szeghelom- tól Balkány—Bucsattelep—Karczag felé ve- zető keskenyágányu motoros vasút építése ügyében Szeghalmon a községváza tanács- termében szűkebb körű értekezlet volt, ame- lyen Bencze János jegyző előterjesztette, hogy az első terv t. i. a Berettyóujfalu— szeghalmi vonal Csapó Dezső engedményes- től nyert értesülés szerint már legközelebb építés alá kerül. A második, t. i. a Szeg- halom—karczagi vonalra nézve pedig maga

Szeghalom község fog előmunkálati enge- délyt kérni. — Mind a két terv nagyon életbe vágó érdeke ugy Szeghalomnak, mint a környékbeli birtokosságnak is és kivitele sürgős szükségét képez. A B.-ujfalu—szeg- halmi vonal Szeghalmon a Kárász kastély- nál levő Berettyó-hidon jön keresztül és a Gróf Széchényi utcán megy ki az állomás- hoz. Az Erzsébet-tértől a piac-térig, onnan le a Petőfi-utcán a vásár-térig egy szárny- vonal lesz kiépítve. Ezen a szárnyvonalon csak helyi motor közlekedés lesz berendezve.

Port-Arthur átadásáról.

[Részletek.]

London, január 3.

Január elsején, vasárnap délután öt órakor a japán előőrsek egy orosz tisztet láttak közeledni táboruk felé, a tiszt mellett egy közlegény fehér lobogót vitt.

Erre a tüzelést megszüntették, a tisztet közeledni engedték és átvették tőle az öt pecséttel ellátott levelet. A levelet Stössel tábornok írta Nogi tábornoknak. Este kilenc órakor már Nogi fölbontotta amely francia nyelven volt írva és így hangzott:

Stössel levele.

Nogi tábornok ur ő excellenciájának.

Az általános helyzetből és az ön által elfoglalt hadállásokból ítélve az a meggyőződésem, hogy minden to- vábbi ellentállás Port-Arthurban ki- látás nélkül való volna és a végből, hogy emberéletben való minden to- vábbi hiába való áldozatnak elejét vegyük, azt ajánlom önnek, hogy tár- gyalást folytassunk a kapitulá- czióról.

Hogyha ön ehhez hozzájárul, akkor szíveskedjék egy biztost kine- vezni, akivel tárgyalni lehetne a ka- pituláció rendjéről és föltételeiről. Szíveskedjék továbbá azt a helyet megjelölni ahol az ön biztos a ál- talam kinevezendő biztossal találko- zatnék.

Együttal fölhasználom ezt az al- kalmat arra, hogy excellenciádat ki- való nagyrabecsüléséről biztosítsam.

Stössel
generális.

Nogi tábornok erre nyomban megírta a választ, de csak másnap reggel hajnalban küldte egyik segédtisztjétől.

A válasz így szólt:

Nogi levele.

Stössel tábornok ur ő excellenciájának.

Tábornok ur!

Az ön ajánlatára, a melyet ön nekem a vár megadása föltételeinek tárgyalására és a tárgyalás helyének megállapítására vonatkozólag tett, a következőket van szerencsém felelni:

Izsisi vezérőrnagyot, vezérkarunk tisztjét biztosul neveztem ki a tárgya- lás folytatására. Néhány vezérkari tiszt és egy polgári hivatalnok lesz kíséretében. Megbizottaink január másodikán Szuszhijingben fognak találkozni.

Mind a két fél biztosai megha- talmazást nyernek, hogy a kapitulá- czióra vonatkozó egyességet aláírják, anélkül, hogy az egyezés rektifikálása szükséges volna; meghatalmazást nyer- nek továbbá arra is, hogy ezt az

egyességet azonnal életbeléptessék. A megbizottak aláírása után kicserélik a megadásra vonatkozó egyességet.

Megragadom ezt az alkalmat, hogy excellenciádat változhatatlan tiszte- letemről és nagyrabecsüléséről biz- tosítsam.

Nogi.

A tárgyalások.

Másnap csakugyan találkoztak a meg- bizottak és megállapították a kapituláció föltételeit.

Mig a tárgyalások folytak, az ellensé- geskedések szüneteltek.

Mikor Pesini őrnagy előterjesztette a föltételeket, az arra megbizott Orlov ezre- dea így kiáltott föl:

— Csak most látjuk, mily nobilis ellenféllel van dolgunk!

A béke hatása Port-Arthurban.

Eddig ide csak gyéren érkeztek a je- lentések arról, milyen hatást keltett a béke Port-Arthurban. De ezekből a jelentésekből is kitűnik, hogy határtalan örömmel fog- adták a szenvedésektől való megszab- badulást. Január másodikán déltájban lett közüdomásu, hogy Port-Arthur kapitulál. Erre a katonák a levegőbe dobták sapkáikat s egymást megölelték.

— Dicsértessék a hatalmas Isten! — hangzott minden ajakról.

A kórházban a sebesültek tánczra per- dültek, — amelyik mozogni tudott. Az or- vosságos üveget összetörték s alig birták fé- kezni határtalan örömeiket.

Még nagyobb a lelkesedés a polgári lakosság körében. Szívszaggató jelenetek ját- szódtak le. Kisehezett és lesóványodótl omberek és asszonyok másztak elő az úregekbe és odukból. Révedező tekintettel néztek föl a kék égre és mohón szívták magukba a friss levegőt.

Hála Istennek, hála istennek! — ez van minden ajkon.

Még nagyobb lett az öröm, amikor megtudták a kapituláció föltételeit, amelyek szerint szombaton elvonulhat mindenki.

Mit mond a csár?

Szt.-Pétervár, január 3.

Port-Arthur kapitulációjáról nem volt előzetes tndomása a csárnak. A csár ugyanis még tavaly októberben egy táviratban azt a parancsot adta Stösselnek:

— Akkor add meg magad, amikor jönnek látod.

Erre az utasításra támaszkodván, kapitulált Stössel, anélkül, hogy Pé- tertvárra jelentést küldött volna. Mégis hihetetlenül lesújtotta a csárt a megadás hire, mert azt remélte, hogy a balti flotta megérkezése előtt semmi- esetre sem kapitulál Port-Arthur.

Január elsején estefelé érkezett meg a csári palotába a kapitulációt bejelentő telegram. A csár gyerekei között időzött, mikor beszólították a dolgozó szobájába, hogy adják neki a sürgönyt.

Könnyeire fakadt, amikor el- olvasta tartalmát.

— Vége, most már mindennek vége! — rebegte.

A hadsegéd vigasztalni akarta, de a csár kipurancsolta szobájából.

Az őrség elvonulása.

London, január 3. Por-Artur átadása már megtörtént. A japánok bevonultak és minden erősséget megszálltak. A bevonulás dob- és trombitaszó nélkül történt meg.

A polgári lakosság nagy örömmel fogadta a japán katonákat.

Az orosz őrség mind fegyverben van. Stössel és katonái hajóra fognak szállani s Oroszországba mennek.

Színház.

Elnémult harangok. Említettük már, hogy a Nemzeti Színházban legközelebb színre kerat Rákosi Viktor és Malonyai Dezsőnek Elnémult harangok cz. színműve. Az ujdonságot, mely részben az erdélyi eloláhosodott magyarok között játszik, eredeti jelmezekkel és fényképek nyomán készült diszletekkel fogják bemutatni. Az igazgatóság Kémény Jenő szcenikai főfelügyelőt bízta meg a szükséges vázlatoknak, parasztruháknak és apró néprajzi kellékeknek a helyszínen való beszerzésével.

Színházi hírek. Szerdán kerül színre Raimund 3 szakaszos regényes tündéregéje „A tékozló” a legutóbbi szereposztással. — Szorgalmasan folynak a próbák a „Berné Róza” című 5 felvonásos színműből, melynek vasárnap este lesz a premierje. A színmű főbb szerepeit Jeszenszky Irén, Arday Ida, Kovács Gizella, Csiky László, Palágyi Lajos, Sebestyén Géza, Csontos Gyula és Magasházy János játsszák. — Holnap tartják az első színpadi próbát a „János vitéz” című operettből, a címszerepet Rózsa Lili fogja játszani.

A cornevillei harangok. Nagyon jól teszi Makó Lajos, ha a játérendben minél sürűbben szerepelteti a klasszikus operettermék gyöngyszemeit. A jó öreg Planquette ma is épen úgy hódított az ő bűbájos örökzöld melódiáival mint egykor régen, amikor még fürge lábu szubrettkék nem rugták fel a komoly daljáték muzsáját. Az előadás is teljesen kifogástalan volt. Serpelottet Sugár Aranka játszotta és énekelte. Szándékosan írjuk így, — mert ebben az egyszerű mondatban ott van a legteljesebb előismerés. Sugár Aranka az énekes színészetnek az a ritka fehér hollója, ki gyönyörűen énekel és kitűnően játszik. Csodaszép, tömör, szívekbe vágó meleg hangjával és correct játékával ma is mindenkit elragadott. Ugyancsak a legteljesebb előismerés hangján szólhatunk Szilágyi Aladárról, aki Gáspár apót játszotta elsőrangú művészi kidolgozásban, megrázó realizmussal. Szerepe énekes részeivel is kielégítette a fokozottabb igényeket is. Nem ártana ezt az intelligens művészembert többet foglalkoztatni, mert ő is egyike ama ritka énekes színészeknek, akik tényleg tudnak énekelni. Karacs szépen csengő értékes tenorja a Grenichő, Mezei Andor pompás baritonja és énektudása pedig jól érvényesült a Henry márk szerepében. Kremerné szép és kedves mint eddig, Krémer pedig kedves és jóízű, mint sokszor.

UJDONSÁGOK.**Hogyan teremnek a képviselőjelöltek?**

Még fel sem oszlatták a képviselőházat s már is gombamódra szaporodnak az egyes választókerületben a

képviselőjelöltek. Ha a fehér asztal mellett összeverődik ma egy vig kompanyia, nyomban arról folyik a diskurzus, hogy vajjon kit is kellene a közeledő képviselőválasztásokra képviselőjelöltül felleptetni. Ilyenkor aztán az az általános egyhangu határozat jut érvényre:

— *Csak mentől vagyonosabb egyéniséget kell keresni képviselőjelöltnek.*

Egy-kettő. Kiszemelik az ország egyik-másik ujdonsült mágnását, vagy kereskedőjét s távirat útján nyomban felkérlik a választók megkérdezése nélkül a jelöltség elfogadására, a lapokat is felültetik az ilyen képviselőjelölésekkel.

Igy történt br. Guttmann Ödönnek is a nagylaki választókerületben való jelöltetésével.

Három nagylaki választó borozgatott az egyik makói vendéglőben, a kik abban állapodtak meg, hogy dr. Nagy Sándor függetlenségi képviselővel szemben br. Guttmann Ödönt fogják rábírnai a jelöltség elfogadására. A programjával nem sokat törődnek. A fődolog az, hogy *legyen pénz bőven* az alkotmányos költségekre.

Felhívás.

Az 1904. évre szóló hadmentességi díj kivetési lajstrom teljesen elkészülvén folyó 1905. évi január hó 7—15-ik napjain a városháza, (Emelet 30. sz. a.) hadmentességi díj nyilvántartási helyiségében 8 napi közszemlére lesz kitéve.

Miről az érdekeltek oly felhívással értesítettnek, hogy e lajstromot megtekinteni saját érdekükben el ne mulasszák, mert esetleges felszólalások csakis a közszemlére tétele követő 15 nap alatt vehetők figyelembe.

Debreczen, 1905. január 2-án.

A városi adógyosztály.**Dr. Bartha Béla kinevezése.**

Mindnyájunkat meglepő kinevezésről értesültünk. Az ev. ref. jogakadémia egyik legkiválóbb tanárát vesztítjük.

A kiváló — és tudós tanár egyik legdiszesebb tanári állásba lépett elő. A király a magyar királyi selmeczbányai erdész és bányász akadémiai tanárrá nevezte ki a bányajogtan tanárául.

Egy részt a mennyire örömnkre szolgál e kiváló és tudós tanár előhaladásáról hirt adnunk, másrészt öszintén fájlaljuk Bartha távozását, mert mind a főiskolánkra, mind a szegény társaséletünkre veszteség ilyen férfiú távozása.

Dr. Bartha Béla már márczius havában elfoglalja a selmeczi királyi akadémia tanári széket.

A debreczeni függetlenségi kör szokásos bálját e hó 21-én tartja az Arany Bika disztermében. Debreczen polgárságának színe-java szokott megjelenni ezen a magyaros, kedélyes mulatságon, amely ez alkalommal is a farsang legnépesebb bálja lesz. A nagyszámu rendező bizottság, élén a népszerű és tevékeny B. Nagy János elnökkel, minden lehetőt megtesznek, hogy a megjelenők jól mulassanak. A rendezőség különben az alábbi meghívót bocsájtotta ki: Meghívó. A debreczeni függetlenségi-kör által 1905. évi január hó 21-én, szombaton az „Arany Bika” szálló disztermében rendezendő zártkörű táncszívalomra kívül czimzett urat és b. családját tisztelettel és barátságosan meghívja a rendezőség. Beléptijegy személyenként 2 korona. Jegyek előre válthatók a kör helyiségében. Felülfizetések hirtlapilag nyugtáztatnak. Kezdete este 8 órakor. Jóízű ételek és italokról gondoskodva lesz. A rendező bizottság tagjai: Nagy János, b. b. elnök. Otrokocsi V. János, b. b. alelnök. Tassi Miklós, b. b. titkár. Kalmár Ignác, b. b. jegyző. Kiss András b. b. pénztárnok. Szendi Imre, b. b. ellenőr — A rendezőség: Alföldi Béla, Bányai Péter, Barcza Barna, Barna István, Balogh János, Bencze Mihály, Boldogh Sándor, Both János, Csiszár István, Csobán József, Dávid Mihály, Gombos Gergely, Harangi Sándor, Hajnal Péter, Herczeg János, Horkay Lajos, Horváth Ferencz, Horváth Gábor, Juhász Ferencz, dr. Kocsár Gábor, dr. Király Péter, Kéki József, Kecskés István, Ifjabb Kecskés István, Kecskés János, Kecskés József, Kertész Mihály, Idősebb Kertész István, ifj. Kertész István, Kertész János, Kertész Imre, Kertész László, Kertész Lajos, Kertész András, Kegyes István, Kardos Ferencz, S. Kovács Ferencz, Kovács István, Timár Ignác, Kerékgyártó József, Komlóssy Imre, Kelemen Gábor, Kálmán József, Mészáros József, Nyilas János, Ormos Lajos, Polgári Márton, Ifj. Pósalaky Mihály, Piros István Ifj. Sarkadi Ferencz, Sarkadi József, Salánki Ferencz, Varga Imre, Szathmári János, Szathmári József, Szilágyi Ferencz, Szilágyi Lajos, Szabó István, Sz. Szabó László, Szőke János, Tóth Sándor, Vályi Nagy Gusztáv, Varjas Bálint, Varga Béla, Varsányi Imre, K. Vértesi István, Vértesi István, ifj. Veréb Lajos, Id. Zöld János. Táncrendezők: Schaf János és Schaf Ferencz. Bálrendezők: Tóth Gergely, Dr. Varga Lajos, Salánki Mihály.

— **Nem működik a gázvilágítás,** két nap illetőleg este óta sok boszúság érte azokat, a kik házukba a gázvilágítást bevezetvén, gázvilágítás mellett szoktak éjszakázni. Ezek már két este, hol teljes sötétségben boszankodnak, hol pedig alig pislákoló fény mellett rontják a szemüket. E gáz mizériák miatt városszerte nagy a felzudulás, úgy hogy a gázügyi bizottság is kénytelen volt foglalkozni e nyomorusággal. Tegnap délután kikapasztalták, hogy a gáztartót övező melegítőcső repedt meg a 20—22 fokos hidegben, ebből származtak a csőbefagyások, a pislákoló gázvilágítás, a mely bajon azonban már holnap (állítólag) segíteni fognak. A közönséget nem tudta felvidítani egyik lapársunk azon alkalmi hire sem,

10 forint készpénz vásárlásnál

Wallerstein Fülöp fiai

női divat és vászon üzletében

INGYEN!!

életnagyságu kép.

Az árak olcsóbbak mint bárhol.

Az életnagyságu kép gyönyörű kivitelű és semmit nem kell ráfizetni.

hogy a gázgyár múlt évi jövedelme felül fogja haladni a — 100 ezer koronát is . . . Sok boszus polgár azt mondta erre hogy inkább kevesebb jövedelme, de *több világossága* volna a gázgyárnak.

— **A szabad iskolában** holnap szerdán kezdi meg előadásait a művelt közönség számára dr. Tüdös Kálmán. Az iskola befolyásáról fog beszélni, amelyet a gyermekek egészségére gyakorol a tanulás. Az előadás teljesen *ingyenes*. A kereskedelmi akadémia disztermében lesz, kezdete most és a következő szerdákön mindig d. u. 3 órakor.

— **Debreczeni képek Szentpé-tervárott.** Haranghy György, a jeles debreczeni amatőr fényképész a napokban nagyobb fényképkollekciót küldött ki a szentpétervári amatőrkiállításra. A Marseillen folyó nemzetközi tárlatra szintén küldött nyolcz képet Haranghy.

— **Esküvő.** Tegnap tartotta esküvőjét Kopányi Gyula derecskei kereskedő Tóth Mariska urleánnyal, Tóth Kálmán Debreczen városának hosszabb időn át volt mérnöke kedves leányával. A polgári esketést, mely a helybeli anyakönyvi hivatalban folyt le, Derecskén követte az egyházi esketés.

— **Tűz a városházán.** Könnyen végzetessé válható kéménytűzet vett észre tegnap délben egy-két óra között Kovács József polgármester hajduja. Az emeleti folyosón a házi pénztár ajtaja előtt sűrű füst gomolygott. Mihály hajdu lármát csapott. Rövid idő múlva megjelent a veszedelem helyén Szilágyi János építész, Kovács József polgármester; azután kéményseprő legények is jöttek. Hamarosan rájöttek, hogy a tűz a kémény régi szerkezete, még inkább pedig a korommal megtelt kémény elhanyagolása miatt keletkezett. Ugyanis a közlevezőtár és az átadó hivatalkályáinak füstvezető csöve derék szögű elhajlással közvetlenül a házipénztár ajtaja előtt a padozat alatt éri el az öreg kéményt. Az ajtó küszöb fáját a régiiek gondatlan építkezése összeköttetésben hagyta a füstvezető aknával, a hol most a korom meggyuladt s a tűz belekapott a házi pénztár ajtajába is. Szerencsére idejében észre vették a tüzet s a pénztár ajtaja egyik oldalának letépése után elfojtották.

— **Ezüst lakodalom.** Az újév első napján ülte meg Kalmár Imre városi hajdu szeretett családjá köreiben 25 éves ezüst lakodalomát. A derék városi hajdu, a ki 18 éve szolgálja hűséggel Debreczen nemes városát, nagyszámu rokonsága és ösmerősei keresték fel ez alkalomból.

— **Meghaltak:** Iván Mihály r. kath. 36 éves, Schvarcz Elek izr. 14 napos, Szabó Lajos ev. ref. 1 napos, Csuzi Jánosné Boldog Zsuzsanna ev. ref. 42 éves, Németi Ferencz ev. ref. 3 éves, özv. Burián Jánosné, szül. Bloksa Mária r. kath. 77 éves.

— **A „Kossuth dalkör”** 1904. december 31-én tartott dalestélyen felülfizettek: Kortész János 4 kor., Ungvári Imréné 2 kor., Erdős Béla 2 kor., Tóth Józsefné 2 kor., Bálint Józsefné 1 kor., Kovács András 1 kor., Dudás Bertalan 2 kor., Guthán Józsefné 2 kor., Nagy Gábor 2 kor., Koszteczky Bertalan 2 kor., Lehman László 2 kor., Alföldi Ferencz 1 korona. Köszönettel nyugtazza Kalmár Ignác pénztáros.

— **Könyves Tóth Kálmán könyve.** A Vasárnapi Újság ez évi I. sz. számában így ajánlja Könyves Tóth Kálmán „Életem alkonya” című legújabb művét: E beszédek józan erkölcsi felfogásukkal, magyaros előadásukkal tetszést keltettek. A kötet különösen olvasó-körök-nép-iskolai könyvtárak s hasonló intézmények számára alkalmas, de a szélesebb körű közönség figyelmét is megérdemlik.

— **Adományok a városi muzeumnak.** A városi muzeum részére ismételtén igen értékes tárgyak érkeztek. Kovácsi Mariska urleány egy még a szabadságharc előtti időből megőrzött selyemre készített rendkívüli preczizitással készített tánczrendet „törvényhallgatók tánczvigalmában” ajándékozott. A tánczrendet baloldalán egy koszorozott tánczoló magyar leány, a jobb oldalán egy magyar ruhás tánczoló juratus tartja. A selyem lap felső részén Hungaria alakja kezében az igazságot mérő mérleggel, alsó részén a magyar korona s az egész ritka szép kidolgozású művészi munka ágas bogas levelekkel és rózsa füzerekkkel van díszítve. Kopányi Erzsike egy 200 éves kalendáriumot, Zoltay Lajos egy régi löpor-tartót ajándékoztak.

— **Az iparos kör bálja.** Február hó 5-én tartja az „Iparos kör” a Bika dísztermében téli tánczmulatságát. — A rendező bizottság élén maga az iparos-kör elnöke Biczó Gyula áll. A meghívókat a héten küldi szét a rendezőség. Ezen mulatságról azért is örömmel adunk hírt mert amint a multak igazolják az iparosok ezen mulatsága volt mindig a legsikerültebb és a legszebb anyagi haszonnal záró mulatság.

— **A siketnémák jöltevői.** A siketnémákat gyámolító egyesület igazgatótanácsának decz. 6-án tartott gyűlése Füfőky Pál, Kozma Lászlóból és Gácsér Józsefből álló bizottságot küldött ki, amely bizottságot arra kérte, hogy a városban elhelyezett perselyeket bontsa fel, a perselyek tartalmát pedig adják át az egyesület pénztárnokának. A bizottság a városban elhelyezett 66 perselyt fölbontotta és bennük 324 kor. 71 fillert talált. Az egyesület halásan köszöni meg úgy a névtelen adakozóknak, mint különösen a perselyek gondozóinak a siketnémák iránt tanusított jóindulatát. A gyűjtők névsorát itt közöljük: főkapitányság 17 fill., 3 kor. 96 fill., bejelentő hivatal 2 kor. 29 fill., I. ker. kapitányság 10 kor. 12 fill., II. ker. kapitányság 68 fill., mezőrendőri kapitányságé üres, Jenei M. rkapitány 26 kor. 17 fill., Szombathy János 4 kor. 24 fill., ifj. Orosz László 1 kor. 38 fill., Mile Pál 13 k. 39 fill., endőrbiztosi szoba 8 kor. 36 fill., Debreczeni I. takpenztár 4 kor. 66 fill., Hungária kávéház 3 kor. 27 f., Bika szálloda 7 kor. 70 fill., Emke kávéház 24 fill., Dréher központi szálloda 1 kor. 27 fill., Petőfi dalkör 1 kor. 75 fill., Alföldi takarékpénztár 2 kor. 38 fill., Közgazdasági bank 6 kor. 67 fill., Kontsek Kornél 3 kor. 01 fill., Kontsek Géza 5 kor. 64 fill., Polgármesteri hivatal 89 fill., Vecsey Imre 5 kor. 86 fill., Roncsik Lajos 68 fill., Szabó Kálmán tanácsos 32 kor. 14 fill., Oláh Károly 27 fill., Király Gyula 13 fill., Mayer Jenő 1 kor. 85 fill., Mihalovits István 6 kor. 10 fill., Kardos László 14 kor. 79 fill., Lestyán Adorján 1 kor. 54 fill., magy. kir. adóhivatal 47 fill., Angol királynő szálloda 1 kor. 66 fill., Csanak József 9 kor. 47 fill., Borsos Kata 1 korona 07 fillér, Balás Ödön 16 fillér, Grósz Nagy F. 1 kor. 55 fill., Vasárfelelgyelőség 2 kor. 55 fill., Komlóssy Lajos 2 k. 41 fill.

Szilez Ferenczné 36 fill., Magyar király kávéház 4 kor. 88 fillér, Csóra József 6 kor. 75 fillér, Pénzügyi tisztviselők kuglizója 10 kor., Megyaszay Sándor 1 kor., Békés Lajos 1 kor. 6 fillér, Szabó Lajos fiai 2 kor. 64 fillér, dr. Brunner Lajos 5 kor. 24 fillér, Hajdumegyei népbank 58 fillér, Oláh Imre 16 kor. 10 fillér, Vetéssy Béla 36 kor. 77 fillér, Asztalos József 2 kor. 94 fillér, Csepő-utcai bank zálogháza 7 kor. 3 fillér, Állami gyermekmenhely 1 kor. 35 fillér, Schwarz Matild 86 fillér, Vargha K. 2 kor. 6 fillér, Nagy Gyula 50 fillér, Benyáts Emil 20 fillér, Nagy Samu 97 fillér, Babolchay-Szilágyi E. 26 fillér, Lichtblau-intézet 18 kor. 59 fillér. Az intézet 2 perselye 18 kor. 28 fillér. A siketnémák azon jöltevői, akiknek perselyük még nincs, de persely elhelyezésére alkalmas üzlethelyiségük vagy irodájuk van és perselygyűjtéssel foglalkozni szívesek volnának, méltóztassanak ilyen gyűjtőperselyért a siketnémák intézete igazgatóságához (Csepő-u. 35.) fordulni.

— **Zene-estély a Magyar-Király kávéházban.** Napról-napra fokozottabb látogatottságnak örvendő, pompásan berendezett Magyar Király kávéházban ma este Kiss Béla teljes zenekarával hangverseny tart. A figyelmes és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávészakos gondoskodik.

x **Altalánosán legjobbnak elismert Orosz gummi sárczipők csakis Békés Lajosnál kaphatók.**

x **Kedélyderítő tréfas (Jux) tárgyak érkeztek. tréfas tombola nyeresemények Mentze Henrik ujdonságok áruházába.**

x **Újévi szerenese malaczkok,** teljes tombola felszerelések, czélszerű ajándéktárgyak olcsón kaphatók Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

Mi az újság ?

Hordár, mint Rothschild kezese. Nem mindennapi eset történt a napokban Párisban. Rothschild bárónak séta közben egy hőmérő igen megtetszett és megakarta venni. A sors játéka folytán azonban a báró otthon felejtette erszényét és ilyen esetben még egy milliomos sem képes 12 frankot előteremteni. A kereskedő viszont nem akarta a hőmérőt a bárónak odaadni, mert:

— Amit nálam vesznek, azt nálam is kell kifizetni, — mondta a gyanakodó kereskedő.

Rothschildnak ekkor mentő ötlete támadt. Az utcza sarkáról egy hordárt hívott az üzletbe, aki ismeri a dugdagdag bárót — jótállt 12 frank erejéig a kereskedőnél. Így sok nehézség után megkaphatta a báró a hőmérőt és a hordárt gazdagon megjutalmazta a „rizikójaért”.

Merénylet egy fűrdőorvos ellen. Arcból sürgönyzik: Gerke orvost aki Szyveszter éjjelen hazafelé tartott, utközben egy emehaborodott megtámadta és késével több súlyos sebet ejtett rajta. A merénylő ezután főbelötte magát.

Rejtélyes halál. Mult hó 27-én reggel 7 óra tájban Román György vasuti pályaudor felesége Szamosujvár-Németi és Szamosujvár között a vasuti vágányon a szamosujvári térjelző közelében egy emberi hullát talált, mely a feltalálás idejében még nem volt megmeredve ami tehát arra val-

lott, hogy halála nemrég következhetett be. A mint a pályasérülésére jelentést tett az esetről, első pillanatban mindenki azt gondolta, hogy a szerencsétlen embert a vonat üttötte el. A szamosújvári csendőrség és rendőrség által azonnal fogatosított vizsgálat után azonban szinte kétségtelen, hogy az illető bűntény áldozata lett. A vizsgálat megállapította, hogy az elhunyt azonos Dr. Bánffy György, bonchidai birtokosnak Zsulán Vaszi nevű lovászával, a ki előtte való nap egy marháját eladni jött Szamosújvárra; délután a „Korona” vendéglőben mulatott egy bonchidai ember társaságában. A vizsgálat a halottat teljesen pénz nélkül találta, amely körülmény arra vall, hogy a marha árát a szerencsétlentől ellopták s utraivalóul még jól föbe verték. A vizsgálatot a rendőrség folytatja.

TÁVIRATOK.

Az ellenzék egyesülése.

[Apponyiék és Szederkényiek a Kossuth-pártban.]

Budapest, január 3. Ma nevezetes napja volt a magyar nemzetnek. Igazi történeti események folytak le Budapesten. Az Apponyi- és Szederkényi párt egyesült a Kossuth-párttal.

A nemzeti pártkörben.

Délután 4 órakor az Apponyi párt tartott értekezletet, a melyen *Gulner Gyula* elnökölt. Előterjesztette, hogy miután a 67-es alapot áttörték, a programot meg kell változtatni. A megemmisített alapról átkell lépni a biztos, a 48-as alapra.

Apponyi Albert, Zichy Jenő és Károlyi István grófok szólották az előterjesztéshez és különösen érdekes volt Károlyi István megjegyzése, a ki kijelentette, hogy ő titokban eddig is 48-as volt és most a gyönyörűségtől lelkesedik, hogy nyíltan is bevallhatja ezt.

Apponyi és Gulner szükségesnek látják a belépést a függetlenségi és 48-as pártba. Nagy lelkesedéssel ilyen értelemben határoztak a jelenlevők, a kik zsufolásig megtöltötték a párt helyiséget. És ezen történeti jelentőségű elhatározásukat levélben tudatták a Kossuth-párttal.

A Szederkényi-pártban.

A Szederkényi-párt is gyűlést tartott délután. Az értekezleten nagy lelkesedéssel mondták ki, hogy belépnek a Kossuth-pártba. S ezzel elhatározásukat szintén levélben tudatták a függetlenségi párt elnökségével.

Ünnep a Kossuth-pártban.

Eközben a függetlenségi és 48-as Kossuth párt is értekezletet tartott, a melyen a képviselők mind megjelentek és a beérkezett levelek alapján kitörő örömmel és lelkesedéssel vették tudomásul, úgy az Apponyi mint a Szederkényi párt a perszonal unió alapján velük egyesül. Egyidejűleg Apponyiék meghívására kiküldték Thaly Kálmánt, Tóth Jánost, Endrey Gyulát; a Szederkényiek meghívására Polonyi Gézárt, két képviselőtársával.

Előbb Szederkényi Nándorék érkeztek meg a Kossuth párt kör-helyi-

ségébe, ahol megható üdvözlés és fogadtatás történt, majd este 6 óra után Apponyi Albert gróf is megérkezett társaival. Orkányszerű tapsal, éljenzéssel fogadták Apponyiék.

Legelőször Apponyi fogott kezét Kossuth Ferenczcel, majd utánna Zichy Jenő gróf; miközben a többi képviselők is kezét fogták, ölelkeztek és szünetlen viharzott az éljenzés, a taps, a lelkes nyilatkozatok és üdvözlések, úgy hogy Apponyi csak egy negyed óra múlva juthatott szóhoz, amidőn is elmondta beszédének egyik leggyönyörűbbikét. Beszédét ezzel kezdte:

Tisztelt Barátaim és mától kezdve elvtársaim, különösen te Kossuth Ferencz barátom. Szívvel lélekkel üdvözöllek titeket. Eszembe jut hogy te Kossuth Ferencz barátom, a szomorú emlékü november 18-iki nap estéjén a Hngária termében azt mondtad nekem, hogy most már gyere hozzánk Apponyi Albert. — De én akkor adós maradtam a felelettel. Azóta azonban a 67-es alapoz fűzött szép reményeim teljesen összetörték. Évtizedek óta gyarapodik ez a kiábrándulás; hiszen a dinasztia ma sem magyar, a nemzetiségek maiglan sem olvadtak be; csak ama reményekből gyűlt össze mindig több, amely reményekre Deák művét alapította, bár szerintem ezen az alapon is ki lehetett volna építeni a nemzeti államot; ámde erre is elmondható, hogy pogányok jöttek öröködbe.

És mivel királyi helyről is nyíltan megszegett ez a 67-es alap, most már választ ad. Itt vagyunk. Széplőtelen multat hozunk és összes tehetségeinket, hogy Magyarország függetlenségét veletek együtt kivívjuk.

Apponyi beszédjére frenetikus tombolás, taps, éljenzés támadt. Sokan sirtak és Kossuth Ferencz maga is könnyekig meghatva, remegő hangon válaszolt. Mondván:

Szeretett barátaim és elvtársaim, nem ti csalódtatok, hanem a ti reményeket csalták meg. Mi azonban felémelt fővel fogadunk titeket. Közöttünk ilyen csalódás soha nem ér titeket. Áldjon meg az Isten, hogy ilyen nagy erőt hoztatok közibünk, mert így talán kivívjuk Magyarország függetlenségét. Mi régóta szeretünk és becsülünk titeket, hozott Isten mindnyájatokat.

Nem hallgatják meg a trónbeszédet.

Az üdvözlések után az immáron egy párt tagjai elvegyültek és ösmerkedtek; majd értekezletet tartván, a szövetkezett ellenzék határozataként kimondták:

Az alkotmány és koronás királyunk iránti tiszteletünk tiltja hogy jelenlegyünk a trónbeszéd meghallgatásánál, amely törvénytelenül rekeszti be és oszlatja fel a képviselőházat. Ennélfogva tartózkodunk a királyi várba való fölmeneteltől.

Az értekezlet után a képviselők nagy lelkesedéssel vonultak a Royal-szálló éttermébe, hol vacsora közben tovább folytatták

az ismerkedést és barátkozást. Különösen érdekes volt midőn Gabányi Miklós és Károlyi István gróf a független Magyarországra, az igaz kurucz magyar barátságra kocczintották össze poharukat.

A főrendiház ülése.

Budapest, január 3. A főrendiház ma délután ülést tartott. Prónay Dezső báró indítványozta, hogy ne vegyék tudomásul Tisza Istvánnak a házfelosztásra vonatkozó előterjesztését, mert az törvénytelen. Azonban a főrendek Tisza István és Keglevich Isiván hozzászólása után tudomásul vették.

Megzáfelt halálhír.

Fiume, január 3. Azon elterjedt hírt, hogy a legmagyarabb főherceg, József királyi főherceg halálán van, megzáfoltják. Hír szerint József főherceg nem is beteg.

Port-Artúr átadása.

London, január 3. Tokióból Port-Artur átadására vonatkozólag a következő érdekes részleteket jelentik: Január 1-én a várat védelmező még meglevő 20000 katonából 15000 harc-képtelen volt, úgy hogy Stössel tábornok elérkezettnek látta a pillanatot, miszerint a titkos czári parancsra hivatkozván, a tábornokoknak előterjessze Porth Artur átadását. A tábornokok sirva fakadtak s kijelentették, hogy csak azon esetben mennek bele a vár átadásába ha egyetlen orosz katona sem kerül japán hadifogságba. Es ha ezt a japánok meg nem adják, akkor készek az egész sereget a kezükön levő várral együtt felrobbantani s magukat a romok alá temetni. Ámde a nemes japánok Port-Artur hős védőinek kikötését tudva-levőleg nemes ellenfélhez illő hódolattal teljesítették s így már tegnap este háromnegyed hét órakor a japánok kezében volt Port-Artur.

Tájékoztató.

Január 7. A hentes és mészáros ifjuság bálja a Bika disztermében.

Január 14. A vörös kereszt egylet bálja.

Január 28. A csizmadia ifjak táncszivigalma a Koronában.

Január 28. A tímár ifjuság bálja a Bikában.

Nyíltér.

**Mérnöki irodánkat
Debreczenben**

Bank-palota, I. fölépcső, II. emelet
28. szám alatt

megnyitottuk.

Sipos és Szász

→→→ mérnökök. ←←←

1905. január 4.

alkozást. Különösen
bányi Miklós és Ká-
tlen Magyarországra,
barátságra kocczin-

áz ülése.

3. A főrendiház ma
Prónay Dezső báró
vegyék tudomásul
elosztásra vonatkozó
törvénytelen. Azon-
István és Keglevich
n tudomásul vették.

halálhír.

3. Azon elterjedt
varabb főherceg,
zeg halálán van,
zerint József főher-

átadása.

3. Tokióból Port-
onatközölg a kö-
észleteket jelentik:
at védelmező még
nából 15000 harc-
gy Stössel tábornok
pillanatot, miszerint
acsra hivatkozván,
előterjessze Porth
ábornokok sirva fa-
ék, hogy csak azon
le a vár átadásába
katona sem kerül
Es ha ezt a japánok
kor készek az egész
levő várral együtt
gukat a romok alá
emes japánok Port-
k kikötését tudva-
nfélhez illő hódolat-
gy már tegnap este
órákor a japánok
Artur.

oztató.

tes és mérsáros ifjuság bálja

örös kereszt egyet bálja.

sizmadia ifjak táncszivála

timár ifjuság bálja a Bi-

ttér.

irodánkat

zenben

főlépcső. II. emelet
ám alatt

itottuk.

és Szász

nőkök. <<<

Alkalmi ajándéku

Zsebkendő, Nyakkendő,
Gallér, Ing, Kézelő,
Harisnyák, Kötények,
Kávés terítékek,
Függöny, Szőnyeg,
Pamlag, ág- és asztalterítők,
Kocsi takarók

nagy választékban kaphatók

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Finom Ruhaszövetekből, ruha- és bluz-selymekből

állandó és nagyszabású

Maradék Vásárt

tartunk fenn.

Bosznay J. és Társa

nőldivat és szőnyeg áruház
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Választási zászlók és tollak

olcsóbban mint bárhol

HOFFMANN és KRONOVITZ

nyomdájában

DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

kaphatók.

← Árjegyzék kívánatra azonnal küldetik. →

→ Expediálás naponta. ←

Debreczen sz. kir. város világitási vállalata.

ARLESZÁLLÍTÁS.

A magyar gázizzófény részv. társasággal történt megállapodás értelmében 1905. január 1-től kezdve az **Auer izzótestek** árát **60 fillérre**, az **üveghengerekét 50 fillérre** szállítjuk le.

A t. közönség b. tudomására hozzuk, hogy

a valódi Auer árak

ezentul is csak a városi világitási vállalattól szerezhetők be és azzal fényerőre és tartósságra nézve semmi nemű utánzat vagy hamisítvány nem versenyezhet.

Belépési felhívás

a Korona Takarékos és Hitelszövetkezet 1905. január hó 1-én kezdődő V. évtársulatába.

A Korona Takarékos és Hitelszövetkezet üzleti tevékenysége a kötelező heti betétekre s az így befolyt összegekre tagjainál **olcsó kamatláb** mellett elhelyezendő kölcsönökre terjed ki.

Egy törzshaték 1 korona, melyre **200—260 korona kölcsön kapható.**

Az évtársulatok 5 évre alakíttatnak, melynek leteltével a befizetett összeg a haszoneredménnyel együtt, mely az eddigiek szerint **6%**, a tagok betétei arányában felosztatik.

Kölcsöneinket a kölcsön tartamára **egyszer s mindenkorra** aláírandó bélyegmentes kötelezvényekre adjuk. **Kölcsöneink** tehát a váltó kölcsönöknél **sokkal előnyösebbek**, mert az adós bélyegköltséget takarít meg és nem kell kezeseit 3, vagy 4 havonként megújuló aláírásokkal terhelni.

Kölcsönök adatainak:

1. A befizetett összeg $\frac{1}{10}$ részéig;
2. Egy vagy több elfogadható készfizető kezes jóállása mellett, még azon esetben is, ha azok nem szövetkezeti tagok.
3. Jelzálog kölcsönök ingatlanokra leendő bekebelezés mellett.
4. Biztosítékul elfogadható értékekre.

1905. január hó 1-től kezdve kölcsönöket utólagos kamat elszámolásul is folyósítunk. E kölcsön előnyei: **Kamat levonás nélkül folyósíttatik, a kölcsön tartama alatt kamat nem fizetetik**, hanem az magában a heti betétben számoltatik el.

Ily kölcsönnel minden betét után 200 korona kapható, melyben a kamat s a törzstési összeg is bennfoglaltatik, sőt a leszámolás alkalmával még körülbelül **15—16 K. felesleg is maradhat, mely összeg a tagoknak kifizetetik.**

A kölcsönkérelmek leggyorsabban elintéztetnek.

A szövetkezetnek **3000 tagja van**, kik heti **11.600 betéttel 1150.000** koronát gyűjtöttek össze.

Kihelyezett kölcsöneink összege 1.600.000 koronára rug.

Új betéti könyvecskék a szövetkezet hivatalos helyiségében, Piacz-u. 6. sz. (Dr. Kola féle ház) válthatók, a hol is mindennemű felvilágosítások készséggel megadatnak.

Az igazgatóság nevében:

Dr. Kenézy Gyula, elnök.

ifj. Schwarz Vilmos, ügyvezető-igazgató.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Alkalmi ajándéktárgyak olcsón vásárolhatók Antalfy Ferencz bördiszművesnél Piacz-u. 31. Ugyanott tanulók felvétetnek.

Fiatallal segéd felvétetik Gerstner Kálmán fűszerkereskedésében Debreczen.

26 éves vasuti alkalmazott, házasság czéljából tisztességes szobalány vagy fiatal szakácsné ismeretségét óhajtja. Fényképpel ellátott ajánlatok „Bácskai” jellegével a kiadóhivatalba kéretnek.

Tiszt! vagy kardbojt nélküli urak melyikök segít ki 30 koronával? Levelet „Csunya” főpostarestante kérek.

Egy szegény családból való feány, 12-14 éves tarsalkodónőnek, jó bánásmód és teljes ellátás mellett felvétetik. Czim a kiadóban.

Ugyes detailista segédet és egy irodai gyakornokot keresek. Ullmann Salamon fűszer- és csemege kereskedő, Piacz-utca 70.

Házakhoz való mosásra ajánlkozom, József-kir. herczeg-utca 33. pinczelakás balról 1-ső ajtó.

Uradalmakhoz 1905. évre bizonyos feltételek alatt képes volnék akárhány erős fiatal munkást mezeli munkába e'állítani. Kérem a tek. uraságokat minél előbb éstésíteni. Czímem a kiadóhivatalban.

Hölgyeknek! Popper Dávidné oki. szülésznő lakik: Széchényi-utca 27. sz.

Jó házilag készített boreczet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Gymnasiumi, polgári és elemiiskolai tanulóknak órákat adok. Vizsgálatokra, érettségire is, 5 hó alatt előkészítek; szegénysorsuakat teljesen ingyen. Czim „Joghallgató” Késes utca 6. szám.

Nyugalmozott uriember állandó irodai alkalmazást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban.

Szegénysorsu férfiak és nők a téli hónapokban állandó és biztos keresethez juthatnak. Jelentkezzenek a kiadóhivatalban.

Az üzlet teljes felosztása miatt

hatóságilag engedélyezett

**végkiárulás
Szifft Aladár**

Piacz-utca 24.

Divat és béli szövetek, Selyem batisztok, Himzet mou, Delének, Mosó árak, kendők, fehérneműek, fűzők, nyakkendők, keztyük stb. Szabó kellekek és rövid árak minden áron

végkiárásittatnak.

Az üzlethelyiség kiadó.

**Szélűző, görcsösillapító
Bibergeil-csöppek.**

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

Egy üveg ára 1 kor.

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50) postán nem küldetik. — Kapható

**Julius Bittner's gyógyszerésznél
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)**

A Csapó-utca 52. sz. ház

(áll egy 5 szobás uri lakásból s egy 5 szobás kényelmes lakásból, gáz- és vízvezeték, fürdőszobából, bőséges és czélszerű mellék helyiségek, továbbá egy boltból, korlátlan italmérési joggal, évi nyers jövedelmezősége 2700 korona, vendéglő- vagy kávéházi üzletnek is igen alkalmas, szabad kézből eladó.

E lakások febr., vagy május 1-től esetleg bérbe kiadók.

Értekezhetni ugyanott legczélszerűbben délután 2-4 óra közt.

Meghívás.**Az Alföldi takarékpénztár Debreczenben**

folyó 1905. évi január hó 19-ik napján d. u. 3 órakor saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az alaptökének 2000 új részvény kibocsátása által 800.000 koronára való felemelése.
2. Az alapszabályok módosítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottságnak választás utján leendő kiegészítése.

Debreczen, 1905. évi január hó 3-án.

Az igazgatóság.

Aláírási felhívás!

A HAJDUMEGYEI NÉPBANK mint szövetkezet 1905. évi január 1-én megnyitja második évtársulatát.

Felhívjuk Debreczen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatba való belépésre.

Az általános bizalmat, melyet ugy a tökegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy daczára rövid egy esztendei fennállásának, tagjai száma már is meghaladja a 800-at kik 4500 törzsbetétre több mint 120,000 Koronát fizettek eddig be, mely összeg az évtársulatok tartamát véve alapul

600,000 Korona törzsbetét tőkének felel meg.

Egy törzsbetétre hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt törzstőke várható haszon-eredménye mint már eddig megállapítható

6% kamatozásnak felel meg, a tagok között törzsbetéteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig:

előlegképen befizetésük 1/10 része erejéig, megfelelő kezesek jótállása mellett, továbbá arany-, ezüstnemű és értékpapir zálogra, végül jelzálogra.

A kölcsönök kamatai ugy mint eddig, a törzsbetétekkel együtt hetenként is fizethetők és emellett jövőre a közönség kényelmére újabb előnyös utításokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelre már most igényt tarthat, mely esetben a befizetések csak a jövő év január elsején kezdődnek, mely körülmény megkíméli az új tagokat a folyó év elmúlt heteinek és késedelmi illetekeinek levonásától.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piacz-utca 26. szám a főtőzsde épületében) bármely nap délelőtt, ugy mint délután eszközölhetők.

Debreczen, 1904. november hó.

Dr. Révi Nándor, jogtanácsos.

Dr. Bruckner Ernő, elnök.